

Bestyrelsens klumme 3

Artikler og debat

Gynækologiske guidelines 9

FIGO Committee for the Ethical Aspects of Human Reproduction
and Women's Health 11

DSOG-information

Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling 13

DSOG-revy hvert tredje år 15

»Overlæge Ekkert Petersens Mindelegat« 15

Organons Gynækologiske Forskningslegat 16

In memoriam. Susanne Ruge 16

Annoncering af møder & kurser

Fødsels Audit gruppen 17

Møderække for seniore medlemmer af DSOG 18

Kursus i infertilitet 19

Samarbejds møde mellem praktiserende gynækologer og lægerne på
gynækologisk-obstetriske afdeling på Rigshospitalet 20

Festmiddag i Domus Medica 21

Efterårsmødet i Herlev 21

Kursus i osteoporose 23

Er det let? Kursus i tidlige graviditetskomplikationer, eller
i det alle tror de kan 25

Fødsler og bækkenbund 26

Sandbjerg 2001 28

Active Management of Labour 30

FYGO

Generalforsamling 2001 31

Kursus i praktisk hysteroskopi 31

Praktisk kolposkopi og cervixpatologi (Århus) 32

Praktisk perinatologi 32

Blødningsforstyrrelser (København) 33

DFKO

Nyt fra Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation 36

Møde- og kursuskalender 38

Bestyrelsens klumme

Den første uge i september måned var der FIGO-verdenskongres i Washington D.C., USA, med 6.500 deltagere. DSOG var stærkt repræsenteret med langt over 100 deltagere – 35 optrådte aktivt med foredrag eller posters – imponerende. At afholde en FIGO-verdenskongres er åbenlyst inspirerende for deltagelse i det internationale samarbejde inden for specialet. Som i København oplevede man, at en verdenskongres er en helt speciel begivenhed. Nyhedsværdien i de videnskabelige indlæg er måske beskeden, men budskabet fra den tredje verden om ufattelig høj mødre- og børnedødelighed, livsfarlige abortindgreb og manglende svangerskabsforebyggelse understreger den kolossale forskel mellem verdens lande og efterlader en med en dybtfølt fornemmelse af, at det er tid til at handle – på individuelt niveau, på selskabsniveau og på nationalt niveau. For os, der arbejder med gynækologi og obstetrik i Danmark, er det vanskeligt at forestille sig at arbejde et sted, hvor man efter en uge tæller de døde mødre på mere end én hånd.

FIGOs »Save the Mothers« fond blev søsat i forbindelse med FIGO-kongressen i København i 1997. Siden har fem ilande dannet partnerskab med fem ulande om udviklingsprojekter, som skal højne den obstetriske standard i ulandet. Ikke bare på kort sigt men i en organisation som sikrer en vedvarende forbedring. Mange flere end de fem første ulande havde ansøgt FIGO om hjælp, og FIGO håber på at have økonomiske midler til at udvide indsatsen.

FIGOs ekspræsident Mahmoud Fathalla opfordrede os alle til at gøre en indsats med følgende ord: »Please join the effort to save mothers' lives by finding out how you, or your professional society, can be part of the solution.«

DSOG's bestyrelse har efter FIGO-kongressen i Washington modtaget to henvendelser fra selskabets medlemmer med opfordring til at tage initiativ til en interesse/arbejdsgruppe, der skal undersøge mulighederne for at etablere en alliance mellem Danmark og et tredje verdens land. Bestyrelsen har selvfølgelig besluttet at støtte et sådant initiativ.

I forbindelse med verdenskongressen hædredes 12 fremtrædende kvindelige gynækologer med en FIGO award. Også her var Danmark flot repræsenteret, idet Ann Tabor var en af prismodtagerne.

Den næste FIGO-kongres finder sted i Santiago, Chile, i år 2003, den 21. til 26. september, i 2006 bliver det i Kuala Lumpur, Malaysia.

FIGOs sekretariat i London har hjemmesideadresse: www.figo.org, e-mail: secret@figo.win-uk.net.

På efterårets første bestyrelsesmøde i DSOG blev selskabets mødeform drøftet. For nogle år siden var traditionen månedlige møder fredag aften, som regel afholdt i Rigshospitalets store auditorium. Efterhånden aftog fremmødet, og i det store, dunkle, næsten tomme rum var det svært at skabe entusiasme om selskabets arbejde. Den daværende bestyrelse besluttede derfor at ændre formen til to årlige møder, et efterårsmøde i København og et forårsmøde på skift forskellige steder i landet. Denne beslutning medførte et afgørende løft for selskabet. Det er imidlertid den nuværende bestyrelses opfattelse, at mødeformen ikke længere helt giver den ønskede opbakning fra medlemmerne. Fremmødet til efterårsmødet og den traditionelle middag og fest i Domus Medica er godt – 125–150 deltagere og ledsagere. Derimod er fremmødet til forårsmøderne og den tilhørende generalforsamling noget mere beskedent med 40–50 deltagere.

Vi har derfor besluttet at ændre mødefor-

men lidt, således at flere forhold ligger fast, og vi forsøger dermed at skabe nogle nye traditioner. Forårsmøderne vil fra 2001 tidsmæssigt ligge fredag-lørdag i den sidste weekend i april, og stedet vil fremover fast være på Hindsgavl Slot i Middelfart. Datoerne i 2001 er den 27.–28. april. Vi vil arbejde for at tilrettelægge det faglige program, således at der er en session fredag eftermiddag lige efter frokost – og derefter den i vore vedtægter foreskrevne generalforsamling. Det faglige indhold i møderne om lørdagen vil blive tilrettelagt på skift af vore kolleger fra forskellige dele af landet. I 2001 tilrettelægges det faglige lørdagsprogram af Specialerådet i Vejle Amt med Kirsten Hervert Petersen som kontaktperson. DSOG er Kirsten og alle andre involverede fra Vejle Amt taknemmelige for, at de vil påtage sig denne opgave – og vi glæder os til at være med til at prøve noget nyt. Vi vil også forsøge at skabe en tradition for, at der hvert tredje år er en revy. Den første var ved selskabets jubilæum i 1998, den næste bliver så i 2001 – altså næste år! Alle som har lyst til at forsøge sig på eller bag scenen bedes henvende sig til arrangørerne, hvis navne er annonceret i bladet. Vi håber hermed at tilbagevendende rammer for forårsmøderne og afvekslende og vedkommende videnskabelige og faglige programmer vil resultere i mange deltagere og udstillere – og gode muligheder for socialt samvær.

Efterårsmøderne har ligget i København i november, også som et fredag-lørdags-møde. Forskellige weekender i november har været valgt. I år er det den tredje weekend i november, altså den 17.–18. november 2000 og i 2001 er det den 9.–10. november. Disse datoer falder desværre sammen med møder i Lægeforeningen og EBCOG, hvilket er ekstra uheldigt, fordi gynækologer og obstetrikere synes at være specielt aktive i foreningsmæssige sammenhænge. For at undgå disse sammenfald har vi

besluttet, at møderne fra 2002 fast ligger den sidste fredag-lørdag i november. Det videnskabelige indhold af efterårsmøderne sammensættes af selskabets videnskabelige sekretær. Mødet i år indeholder forskellige inviterede foredrag fra landets gynækologiske-obstetriske afdelinger, herunder præsentation af årets disputatser og ph.d.-afhandlinger. Karl P. Brogaard Hansen prisen (doneret af Organon) for bedste foredrag vil blive uddelt. For tiden holdes den videnskabelige del af møderne i de fortsat efter 25 år futuristiske auditorier på Amtssygehuset i Herlev. Og selvfølgelig vil festen i Domus Medica, hvor vi har danset til efter lukketid, blive videreført uden unødvendige forandringer.

På bestyrelsens vegne
Peter Hornnes

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer
for medlemsbladet i 2000:

Deadline/Udgivelsesdato:
13. november/13. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt,
og vær opmærksom på forholdet mellem
deadlines og udgivelsesdato.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til
Danny Svane
Håruptoften 7, Hårup
8530 Hjortshøj
e-mail: svane@dadlnet.dk

DSOG er medlemsblad for Dansk Selskab
for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold
til presseloven: Danny Svane

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Peter Hornnes, overlæge, dr.med.
Obstetrisk Klinik, Juliane Marie Centret,
H:S Rigshospitalet, Blegdamsvej 9,
2100 København Ø
tlf: 35 45 35 45, kontor: 35 45 45 10
personsøger: 35 45 13 09, fax: 35 42 46 79
e-mail: phornnes@dk
Privat: Slotsalléen 9, 2930 Klampenborg
tlf: 39 63 63 36
e-mail: peter.hornnes@dadlnet.dk

Næstformand

Charlotte Wilken-Jensen, overlæge
Gyn./obs.klin.& jordemod,
H:S Frederiksberg Hospital,
Nordre Fasanvej 57-59, 2000 Frederiksberg
tlf: 38 16 34 27
Privat: Strandboulevarden 27, 2.tv.
2100 København Ø
tlf: 35 38 58 59 mobil: 26 22 38 59
e-mail: cwj@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Danny Svane, 1. reservelæge, ph.d.
Privat: Håruptoften 7, Hårup, 8530 Hjortshøj
tlf: 86 99 92 39, fax: 86 99 98 61
mobil: 40 13 72 39
e-mail: svane@dadlnet.dk

Kasserer

Ditte Trolle, overlæge
 Afd.f. kvindesyg. & fødsler,
 Holstebro Centralsygehus, 7500 Holstebro
 tlf: 99 12 52 11
 Privat: Tårngade 17, 7600 Struer
 tlf: 97 85 34 35
 e-mail: adtr@ringamt.dk
 ditte.trolle@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Erik Ernst, afdelingslæge, ph.d.
 Gynækologisk/obst afd Y,
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus,
 8200 Århus N
 tlf: 89 49 55 66
 Privat: Elmehøjvej 68 A, 8270 Højbjerg
 tlf: 86 27 61 81
 e-mail: erik.ernst@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Karl-Gerhardt Børlum, speciallæge
 Speciallægepraksis, Vitus Berings Plads 1,
 8700 Horsens
 tlf: 75 61 48 08, fax: 75 61 28 80
 Privat: Sundvænget 6, 8700 Horsens
 tlf: 75 65 53 10,
 e-mail: boerlum@dadlnet.dk

Søren Brostrøm, klinisk assistent
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling G,
 Amtssygehuset i Glostrup, 2600 Glostrup
 tlf: 43 23 28 48
 Privat: Vardegade 7, 4. th., 2100 København Ø
 tlf: 35 43 55 63
 e-mail: sb@dadlnet.dk

**Associeret bestyrelsen
(formand for FYGO)**

Bjarne Rønde Kristensen, afdelingslæge
 Amtssygehuset i Glostrup,
 Gynækologisk/obst. afd. G
 Nordre Ringvej 29-67, 2600 Glostrup
 tlf: 43 23 23 00
 Privat: Åkandevej 49, Vester Såby, 4330 Hvalsø
 tlf: 59 18 62 44, fax: 59 18 62 33
 e-mail: bjarnerondekristensen@dadlnet.dk

Formand for Undervisningsudvalget

Lene Sperling, afdelingslæge
 Gyn./obst. afd. Y, Amtssygehuset i Herlev,
 2730 Herlev,
 tlf: 44 53 53 00
 Privat: Strandvejen 119A, 3070 Snekkersten,
 tlf: 49 13 00 70, fax: 49 13 00 72
 e-mail: lenesperling@dadlnet.dk

Formand for Efteruddannelsesudvalget

Inger Stornes, overlæge
 Gyn./obst. afd., Randers Centralsygehus,
 8900 Randers
 tlf: 89 10 20 00, personsøger: 5425
 Privat: Højen 7, 8220 Brabrand,
 tlf: 86 26 25 96,
 e-mail: inger.stornes@dadlnet.dk

Gynækologiske guidelines

Der efterlyses hermed:

Forslag til emner vedrørende gynækologiske guidelines samt personer, der har lyst til at deltage i dette arbejde.

Henvendelse til:

Professor Bent Ottesen

Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling

H:S Hvidovre Hospital

2650 Hvidovre

Baggrund

På forbillig vis er der for år tilbage taget initiativ til udarbejdelse af obstetriske guidelines ved de såkaldte »Sandbjergmøder«. Erfaringerne med dette arbejde har været meget positive og udgør et vigtigt skridt i retning af at få etableret evidensbaseret obstetrik i Danmark. Der synes at være et tilsvarende landsdækkende behov for at påbegynde udarbejdelsen af guidelines inden for den gynækologiske del af specialitet. Formålet med nærværende initiativ er derfor at etablere en struktur og en arbejdsform, der har det overordnede mål at etablere gynækologiske guidelines.

Organisation

DSOG

Inden arbejdet med gynækologiske guidelines påbegyndes forelægges initiativet og den beskrevne organisation DSOG's bestyrelse mhp. en godkendelse. Arbejdet med gynækologiske guidelines er en DSOG-aktivitet og de godkendte guidelines vil derfor fremstå som DSOG-guidelines og også blive offentliggjort på DSOG's hjemmeside.

Det vil være hensigtsmæssigt, at guidelines under alle omstændigheder offentliggøres på

DSOG's hjemmeside eller med et link fra denne til en selvstændig hjemmeside.

Styregruppe

Styregruppen har primært til formål at få løbet projektet i gang og efterfølgende varetage den overordnede koordination af udarbejdelsen af guidelines. Der etableres et forretningsudvalg mhp. afvikling af det praktiske arbejde. Styregruppen har indtil videre følgende sammensætning:

- Torben Munk, Odense Universitetshospital
- Jan Blaakær, Skejby Sygehus
- Svend Lindenberg, KAS Herlev
- Sven O. Skouby, Frederiksberg Hospital
- Jørgen Falck Larsen, KAS Herlev
- Gunnar Lose, KAS Glostrup
- Danny Svane, Aarhus, DSOG-repræsentant
- Hans Madsen, Ålborg Sygehus
- Ulla Hørding, repræsentant for praktiserende speciallæger
- Bent Ottesen, Hvidovre Hospital.

Forretningsudvalget består af:

- Bent Ottesen og Sven O. Skouby.

Arbejdsformen i forbindelse med udarbejdelse af guidelines har hentet inspiration fra Sandbjerg-møderne. Strukturen bliver således så flad som muligt, og man vil i sammensætningen af de forskellige arbejdsgrupper sikre sig så bred repræsentation som overhovedet muligt, både mht. geografisk placering og erfaringsgrundlag. Primært vil der via »Sprøjten« blive indkaldt forslag til mulige emner og også efterlyst personer, der har lyst til at indgå i arbejdet. Det er så styregruppens opgave at udvælge de første emner og etablere arbejdsgrupperne. En arbejdsgruppe skal som et minimum have repræsenta-

tion fra øst og vest og yngre og ældre kolleger. Hver arbejdsgruppe skal etablere sig med en »tovholder«.

Idékatalog til emner

- Ovariecyster.
- Postmenopausal hormonbehandling.
- Ekstratuterin graviditet.
- Blødningsforstyrrelser.
- Dysplasi.

Mødeaktivitet

Vi stiler mod, at første møde afholdes i efteråret 2001. Skal koordineres med øvrige DSOG-aktiviteter.

Mødeform

2 dages internat et sted på Sjælland uden for København, der er let tilgængeligt for offentlige transportmidler.

Publikation

Guidelines offentliggøres på hjemmesiden. I det omfang man finder det hensigtsmæssigt, kan der udarbejdes klaringsrapporter, konsensus-papirer eller oversigtsartikler som en del af arbejdet. Forfatterskab afgøres efter gældende internationale retningslinjer. Det foreslås dog, at det omtales i f.eks. acknowledgement, at publikation er et resultat af arbejdet i guidelines-gruppen.

Økonomiske rammer

Man vil forsøge at minimere udgifterne i forbindelse med deltagelse i møderne, således at alle relevante personer har mulighed for at deltage. Det er styregruppens opgave at søge midler til gennemførelse af gruppens arbejde.

Afledede aktiviteter

Arbejdet med guidelines vil give en god inspiration til relevante workshops, DSOG-møder,

publikationer samt skabe et godt fundament for fremtidige udarbejdelser af nationale lærebøger.

Tidsplan

Efteråret 2000

Opslag vedrørende indkaldelse af forslag til emner samt efterlysning af personer, der ønsker at bidrage.

2001

Første stormøde vil kunne finde sted efteråret 2001.

FIGO Committee for the Ethical Aspects of Human Reproduction and Women's Health

Committee Statement

Introduction

The FIGO Committee for the Ethical Aspects of human Reproduction and Women's Health considers the ethical aspects of issues that impact the discipline of Obstetrics, Gynecology and Women's Health. The following documents represent the result of that carefully researched and considered discussion. This material is not intended to reflect an official position of FIGO, but to provide material for consideration and debate about these ethical aspects of our discipline for member organisations and their constituent membership.

Ethical Guidelines in the Prevention of Iatrogenic Multiple Pregnancy

Introduction

1. In recent years there has been a dramatic increase in multiple pregnancies throughout the world. For example, some countries have reported a doubling of twin pregnancies and the quadrupling of triplets over the last twenty years. The relative increase in higher order pregnancy has been even greater.
2. Undoubtedly, the main factor has been the use of ovulation inducing drugs and of multiple embryo transfer in the treatment of infertility. The increase in twin pregnancies may also be attributed in part to a trend towards increased maternal age at conception.
3. The need for infertility treatment has also

been rising sharply due to factors which include the trend towards pregnancy at later ages, and the impact of sexually transmitted diseases.

4. Multiple pregnancy has very serious implications for the mother and her offspring, for the family and the community, and for health service resources. To give examples: the maternal mortality may be increased 3 fold for twin pregnancy and even more for triplet pregnancies; with triplets as compared with singletons the incidence of birth weight < 1,5 kg has been reported to be increased 75 fold, the perinatal mortality raised 9 fold, and the incidence of cerebral palsy 16 fold. The parenting required for triplets has been estimated at 197 hours per week. The resulting physical and emotional stress commonly leads to psychological problems within the family. In addition the financial cost to the health service and community, as well as to the family may be 100 to 200 times greater than with a singleton pregnancy.

Recommendations

1. Every effort should be made to prevent infertility. Further research is required. Women require education on the consequences of delaying pregnancy until late in their reproductive lives. They should also be made aware of the risk of infertility associated with sexually transmitted disease, such as chlamydial infections, and other risk factors.
2. Obstetrician-gynecologists have an important responsibility to make both the public as well as their patients aware of the many hazards associated with multiple pregnancy, especially with triplets and higher order pregnancies. In addition, they must make them aware that the high risk

nature of multiple pregnancies requires an expertise that may be beyond that available in some rural or smaller town areas.

3. Research and education is urgently required to improve the technologies of assisted reproduction. Reduction in the incidence of iatrogenic multiple pregnancy and the problem of increasing monozygosity are important areas of study.
4. The misuse of drugs for the induction of ovulation is responsible for a great deal of iatrogenic multiple pregnancies. Therefore, those using these drugs should be familiar with the indications for their use, their adverse side effects, and the methods of monitoring and preventing iatrogenic multiple pregnancy.
5. Obstetrician-gynecologists using assisted reproductive technologies, whether by the induction of ovulation or the transfer of pre-embryos (in all stages of development including blastocysts), should aim to achieve singleton pregnancies. Under optimal conditions, not more than two pre-embryos should be transferred although circumstances of age and other clinical considerations may warrant three or, in exceptional circumstances, four. International and national professional bodies have a responsibility to issue recommendations for good practice with a view to reducing the incidence of iatrogenic multiple pregnancy. There is a need for accreditation or certification of centres in order to ensure a uniformly high standard.
6. The risks for both mother and her resulting children with triplet and higher order pregnancies are sufficiently great to justify consideration by the couple and their medical advisers of the use of fetal reduction.
7. In order to monitor and regulate professional practice, audit of the use of these

technologies should include not only the fertility success rate but also statistics on the incidence of multiple pregnancy, the use of fetal reduction, the maternal and perinatal mortality and morbidity, the incidence of preterm delivery and low birth weight, and the occurrence of long term disabilities among the offspring. International, national and local centre statistics should be available to couples wishing to use these services.

8. Couples seeking treatment for infertility must be fully informed of the risks of multiple pregnancy both to the woman and to their potential progeny. These risks are so numerous, complex, and potentially far reaching that they should be fully explained and also given in writing. Counselling should also be available from an experienced paediatric member of the perinatal team. Proper informed consent should be obtained for the use of ovulation inducing drugs and other assisted reproductive technologies.

London, May 2000, Copyright IJGO

Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling

**Fredag den 17. november 2000,
kl. 16.30–17.30 (se i øvrigt program
for efterårsmøde)**

Forslag til vedtægtsændringer

Bestyrelsen blev i forbindelse med selskabets ordinære generalforsamling i foråret 2000 pålagt at udarbejde et forslag til reviderede vedtægter, som beskriver hvilke konsekvenser opnåelse af speciallægeanerkendelse har for medlemmer, der er valgt til en »uddannelsesplads« i et stående udvalg. I forbindelse med denne revision har bestyrelsen nøje gennemgået alle selskabets vedtægter og besluttet at forelægge den ekstraordinære generalforsamling fredag den 17. november nedenstående ændringsforslag (bl.a. indeholdende en ændring af selskabets formålsparagraf).

Herudover skal der på den ekstraordinære generalforsamling stemmes om vedtægter til FIGO-fonden (se referat fra generalforsamlingen, No 4, august 2000).

Ny

§2 Selskabet har til formål:

1. at arbejde for at fremme kvinders sundhed, velbefindende og sikkerhed.
2. at sikre stadig udvikling i kvaliteten af det arbejde, der udføres inden for gynækologi og obstetrik.
3. at fremme og udvikle det videnskabelige arbejde inden for gynækologi og obstetrik.
4. at tilrettelægge og overvåge uddannelsen inden for specialet i samarbejde med de offentlige myndigheder.
5. at arbejde for at fremme specialets interesser i det danske sundheds- og sygehusvæsen.

6. at arbejde for at fremme det internationale samarbejde inden for specialet.

Tidligere

1. at fremme og udvikle det videnskabelige arbejde blandt obstetrikere og gynækologer i Danmark.
2. at planlægge og overvåge uddannelsen inden for specialet i samarbejde med de offentlige myndigheder.
3. at arbejde for at fremme specialets interesser i det danske sundheds- og sygehusvæsen i samarbejde med Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation.

Ny

§3 stk. 6

Ansøgning om optagelse som medlem rettes skriftligt til selskabets organisatoriske sekretær.

Tidligere

§3 stk.6

Ansøgning om optagelse som medlem rettes skriftligt til selskabets organisatoriske sekretær. Navne på ansøgere offentliggøres i medlemsbladet.

Ny

§11 stk. 2

Mindst et medlem skal være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling.

Tidligere

§11 stk. 2

Mindst et medlem skal være praktiserende speciallæge og et medlem skal være ansat i uddannelsesstilling på valgtidspunktet og ved eventuelt genvalg.

Ny

§ 16 stk. 1

Bestyrelsen kan nedsætte arbejdsgrupper ...

Tidligere

§ 16 stk. 1

Bestyrelsen kan nedsætte ad hoc-udvalg eller arbejdsgrupper til varetagelse eller løsning af specifikke opgaver, der skal fremgå af et af bestyrelsen udarbejdet kommissorium.

Konsekvensrettelser

stk. 2 Arbejdsgrupper nedlægges, når den specifikke opgave er løst.

stk. 3 Såfremt arbejdsgruppens funktionsperiode må udstrækkes over mere end to år eller der er behov for at ændre udvalget til et stående udvalg, skal udvalgets ...

§ 18 stk. 1

Kommissorier for selskabets arbejdsgrupper skal redegøre for arbejdsgruppens sammensætning og indeholde en klar beskrivelse af, hvad der er arbejdsgruppens formål ...

Ny

§ 20 stk. 1

Vurderingsudvalg (med henblik på vurdering af kvalifikationer til undervisningsstillinger). Generalforsamlingen vælger to medlemmer, en speciallæge og en læge, som på valgtidspunktet er under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling. Disse to medlemmer indstilles til Sundhedsstyrelsen. De øvrige medlemmer udpeges af amterne.

Tidligere

§ 20 stk. 1

Vurderingsudvalg (Undervisningsstillinger). Generalforsamlingen vælger to medlemmer (speciallæge og »yngre læge«). De øvrige medlemmer udpeges af amterne.

Ny

§ 20 stk. 2

Undervisningsudvalget består af seks medlemmer. Et medlem skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis dette medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling. Kursuslederen kan være ...

Tidligere

§ 20 stk. 2

Undervisningsudvalget består af seks medlemmer. På valgtidspunktet skal mindst et medlem være i uddannelsesstilling. Kursuslederen, der udpeges af bestyrelsen, har ret til at deltage i udvalgets møder. Kursuslederen kan være medlem af udvalget, men ikke formand.

Ny

§ 20 stk. 3

Efteruddannelsesudvalget består af fem medlemmer, hvoraf et skal være praktiserende speciallæge og et skal på valgtidspunktet være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse foretages nyvalg ved førstkommande generalforsamling. Bestyrelsens videnskabelige sekretær ...

Tidligere

§ 20 stk. 3

Efteruddannelsesudvalget består af fem medlemmer, hvoraf ét repræsenterer Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation og ét er ansat i uddannelsesstilling på valgtidspunktet. Bestyrelsens videnskabelige sekretær har møde-

ret. Han/hun kan være medlem af udvalget, men ikke formand.

Ny

§ 23 stk. 1

DSOG har et medlemsblad og en hjemmeside.

Stk. 2

Bestyrelsen er ansvarlig for bladets og hjemmesidens drift og kan udpege redaktører, der skal redigere bladet og hjemmesiden efter skriftlige retningslinier, udstukket af bestyrelsen.

Tidligere

§ 23 stk. 1

DSOG udgiver et medlemsblad, som udsendes til alle medlemmer.

Stk. 2

Bestyrelsen er ansvarlig for bladets drift og kan udpege en redaktør, der skal redigere bladet efter retningslinier, nedfældet i et af bestyrelsen udarbejdet kommissorium.

Ny

§ 25 stk. 2

DSOG's bestyrelse udpeger to medlemmer til EBCOG's repræsentantskab, som også repræsenterer DSOG i UEMS's gynækologiske sektion. Repræsentanterne udpeges blandt selskabets speciallæger. Det ene medlem udpeges efter indstilling fra Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation. Repræsentanterne udpeges for 4 år og kan udpeges i højst to på hinanden følgende fireårige perioder.

Tidligere

§ 25 stk. 2

DSOG's bestyrelse udpeger to medlemmer til EBCOG's repræsentantskab, hvoraf den ene bør repræsentere primærsektoren.

DSOG-revy hvert tredje år

Den nye bestyrelse i DSOG har besluttet at der skal laves DSOG-revy hvert tredje år i forbindelse med forårsmødet. Endvidere vil forårsmødet for fremtiden være placeret den sidste fredag – lørdag i april måned på Hindsgavl Slot ved Middelfart. Til forårsmødet i 2001 er der næsten gået tre år siden jubilæumsrevyen, og så skal det være. Alle DSOG's medlemmer skal hermed opfordres til at begynde at overveje:

1. Ideer og emner.
2. Tekster.
3. Lyst til aktiv deltagelse som musiker, sanger, skuespiller, danser eller korpige.

Henvendelse med e-mail adresse til:

Bent Ottesen, ottesen@dadlnet.dk

Carsten Lenstrup, carstenl@dadlnet.dk

Charlotte Wilken-Jensen, cwj@dadlnet.dk

»Overlæge Ekkert Petersens Mindelegat«

Der kan uddeles et antal rejselegater i år 2000. Ansøgninger til legatet kan fremsendes til professor, dr.med. John Philip, Juliane Marie Centret, Afsnit 4074, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø.

Ansøgningen bør indeholde oplysninger om rejsemål samt om, hvorvidt der er tale om aktiv deltagelse i det pågældende møde. Der bør fremsendes budget.

Deadline 1/11 2000.

Organons Gynækologiske Forskningslegat

Organons udvikling af nye lægemidler er baseret på et solidt og bredt forskningsarbejde, som i vid udstrækning udføres i samarbejde med læger i kliniske eller laboratoriemæssige funktioner i det meste af verden.

Organon Danmark er bl.a. igennem vore forskningsprojekter og foredragsvirksomhed i kontakt med en række danske læger, som jævnligt søger økonomisk støtte til gynækologiske forskningsprojekter, til præsentationer af forskningsresultater og dertil hørende kongresdeltagelse eller studieophold.

Igen i år vil Organon derfor uddele en legatportion med det formål at støtte danske lægers gynækologiske forskningsaktiviteter. Legatmodtagere bliver udvalgt af DSOG's bestyrelse.

Legatet er på kr. 50.000.

(Heraf uddeles kr. 5.000 som Karl Brogaard Hansens Pris til det bedste foredrag ved DSOG's efterårsmøde, mens andre kr. 5.000 vil blive anvendt til samordning af den gynækologiske uddannelse inden for EU. De øvrige midler anvendes til en eller flere legatportioner. Der skal ansøges om et beløb inden for legatets ramme – evt. som beløb til dækning af specifik del i projektet.)

Kriterier for at søge

- Forskningsaktiviteter skal foregå inden for det gynækologiske fagområde (dvs. ikke obstetrik).
- Læger under 40 år har fortrinsret.
- Basisforskning eller klinisk forskning kan indsendes.
- Projekter skal hovedsagelig udføres i Danmark.

- Projekter med international interesse foretrækkes.

Hvad bør ansøgningen indeholde?

- Præsentation af projekt og ansøger (kort CV).
- Projektbeskrivelse.
- Budget.
- Tidsplan.
- Liste over andre igangværende ansøgninger eller modtagne legater.

Bemærk venligst, at ansøgningen bør være på maks. 3–4 sider.

Procedurer

- Ansøgningen mærket »Organons Gynækologiske Forskningslegat« sendes til: Medicinsk chef Lene Juncker-Jensen, Organon AS, Literbuen 9, 2740 Skovlunde.
- Ansøgningen skal være Organon AS i hænde senest den 1. november 2000.
- Alle ansøgere vil få skriftlig besked medio november 2000.
- Legatmodtagerne, inklusive deres belønnede projekter, vil blive nævnt i forbindelse med DSOG's efterårsmøde 17.–18. november 2000.

In memoriam

Susanne Ruge er gået bort efter lang tids svær sygdom.

Lars Kambjerre, vi tænker på dig, og vi føler med dig.

Peter Bagger

På vegne af DFKO

Fødsels Audit gruppen

Møde for alle interesserede jordemødre og obstetrikere

Den 1. november 2000, kl. 11–15 i Horsens

Jordemoder Lisbeth Drews fra Horsens har tilbudt alle interesserede at komme fx kl 10 på fødegangen i Horsens og få fremvist deres EPJ og databasemulighederne. Hvis det ønskes kan dette i stedet arrangeres efter det ordinære møde. Man bedes selv tage kontakt til Lisbeth Drews.

Dagsorden:

- 11.00–12.30 1. Mødrenes tilfredshed med fødselshjælpen.
To jordemødre fra Svendborg har arbejdet med dette emne, som efterhånden kommer til at blive mere og mere vigtigt til at monitorere kvaliteten af fødselshjælpen. Desuden har jordemoder Elisabeth Möllnitz og læge Morten Lebech tidligere præsenteret en undersøgelse om emnet fra Hillerød. Der kommer oplæg fra de to grupper og diskussion.
- 12.30–13.00 2. Frokost.
- 13.00–14.00 3. Graviditas prolongata blandt førstegangsfødende.
Aftalen blev at Slagelse, Viborg og Aalborg vil kigge på dette, idet man udtager gruppe 1 fødende og gruppe 2b (ppmed) fødende som blev 42 fulde uger eller mere på fødselstidspunktet. Der ses på de »sædvanlige«

parametre: naturlig fødsel/cup-tang/sectio.

14.00–14.30

4. Gruppe 1 sectioer fordelt på indikationer:

1. Asfyxi uden oxytocin.
 2. Manglende fremgang med oxytocin.
 3. Manglende fremgang som ikke kan behandles pga. asfyxi. Disse indikationer opgøres og analyseres i henhold til det som Charlotte Wilken-Jensen nævnte til mødet i Slagelse:
- I første gruppe: Blev asfyksien søgt afhjulpet (lejeændring, ilt, vehæmning, amnioinfusion), blev der anvendt skalp-pH?

- I anden gruppe: Hvornår blev S-droppet sat, hvordan blev det administreret? Epidural?

- I tredje gruppe: Blev droppet søgt reduceret, seponeret, blev der anvendt skalp-pH?

14.30–15.00

5. Næste møde og sted, meddelelser og evt:

- Til en international konference arrangeret af Mike Robson om sectio versus vaginal fødsel i Oslo i juni 2001 bedes alle afdelinger i Danmark, der registrerer de ti grupper, så hurtigt det er muligt efter 31.12.2000 indsende tallene til Charlotte Wilken-Jensen cwj@dadlnet.dk – så vil jeres tal blive præsenteret (i en eller anden form som jeg ikke aktuelt er bekendt med).
- Det bemærkes, at vi fremover kun på forårsmødet tager

et punkt med vedrørende de ti grupper, nemlig når man kan se på hele sidste års tal. Hvis man sender sine halvårs-tal til undertegnede, skal jeg nok lægge dem ud på hjemmesiden, hvor man i øvrigt kan læse mere om gruppens aktiviteter.

Tilmelding til mødet bedes fremsendt i god tid til: Charlotte Wilken-Jensen, Frederiksberg, cwj@dadlnet.dk, eller Ole Bredahl Rasmussen, Viborg, olebr@dadlnet.dk

Møderække for seniorer medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

3. møde Tirsdag den 07.11.2000 kl. 13.00

Der indbydes herved til det 3. møde, som afholdes på Rigshospitalets føde- og gyn. afdeling Y.

Mødested:

Kontorafsnittet i opgang 4, 3. sal.

Undertegnede

Navn: _____

Adresse: _____

Tilmelder sig herved mødet i DSOG's Senior-gruppe, tirsdag den 7. november 2000
Indendes til: Mogens Osler, Medicinsk-Historisk Museum, Bredgade 62, 1260 København K.

Program for mødet:

1. Frokost som doneres af DSOG.
2. Funktion og forskning på R.H.s føde- og gyn. afd. år 2000 v. Peter Hornnes.
3. Episoder fra gamle fødeafd. A på R.H. v. Vagn Sele.
4. Hvad er det? Og hvad blev det brugt til? Demonstration af nogle gamle obstetriske instrumenter fra Medicinsk Historisk Museum v. Mogens Osler.

Specielt af hensyn til frokosten er tilmelding nødvendig, helst ved indsendelse af nedenstående slip, men evt. telefonisk til Mogens Osler, tlf. 35 32 38 00 eller 38 86 30 03. Tilmeldingen bedes betragtet som bindende, hvis ikke afbud er meddelt.

Interessen for at deltage i møde nr. 2, som blev afholdt 02.05.2000 var rimelig stor, hvorfor det er aftalt med DSOG's bestyrelse, at der i fremtiden afholdes 2 årlige møder (maj og nov.) i gruppen.

Det har vist sig, at indbydelsen til seniormøderne bliver overset af adskillige potentielt interesserede medlemmer. Der bliver derfor udsendt direkte invitation til et antal seniorer medlemmer, der har udtalt eller må antages at have interesse for deltagelse.

Optagelse på denne liste kan ske ved henvendelse til M.O.

Kursus i infertilitet

Serono workshop 2000 Internatkursus – Efteruddannelse af speciallæger

**Torsdag den 9. november til lørdag
den 11. november 2000**

Kursus henvender sig især til speciallæger både i praksis og på hospital. Hovedvægten lægges på praktisk fertilitetsudredning og -behandling, og i år fokuseres især på fertilitetskirurgi, mandlig infertilitet, PCOS og ultralyd.

Praktiske oplysninger

Deltagerantal:

30.

Kursusafgift:

2.700 kr. dækker undervisning, logi og forplejning. Kursisterne sørger selv for transport.

Tilmelding:

Ved indbetaling af kursusafgift på girokonto 1199 504 94 23 mærket Serono Workshop 2000.

Tilmeldingsfrist:

Mandag den 30. oktober 2000.

Sted:

Sophienberg Slot, Rungsted Strandvej 219, 2960 Rungsted Kyst. Tlf. 4576 0900, Fax 4576 3525.

Kursusleder:

- Peter Bagger, overlæge, Fertilitetsklinikken CICONIA, Frydendalsvej 5, 1809 Frederiksberg C. Tlf. 3325 7000, Fax: 3325 7020, e-mail bagger@ciconia.com

Kursussekretariat:

Henriette Christensen, Serono Nordic, Århusgade 88, 7., 2100 København Ø.
Tlf. 35 25 35 50, Fax: 35 25 35 55,
e-mail henriette.christensen@serono.com

Program:

Torsdag den 9. november

12.00–12.30	1. Registrering, drikke og sandwich.
12.30–13.00	2. Velkommen.
13.00–14.00	3. Dokumentation. • Multiple choice. • Gennemgang af besvarelse.
14.00–15.00	4. Fertilitetsudredning (Peter Bagger). • Forelæsning. • Små opgaver med sidemanden.
15.00–18.00	5. Fertilitetskirurgi (Sten Smidt-Jensen).
15.00–16.00	Forelæsning: Kirurgi i udredning og som behandling.
16.00–17.00	Gruppearbejde: Paratviden og indikationer for diagnostisk laparoskopi.
17.00–18.00	Diskussion: Strategi for fertilitetskirurgi.
19.00	Middag.

Fredag den 10. november

09.00–13.00	6. Mandlig infertilitet (Jens Fedder & Søren Ziebe).
09.00–10.00	Øvelse i sædoprensning.
10.00–11.00	Forelæsning
11.00–11.30	Øvelse i sædoprensning fortsat.
11.30–12.15	Gruppearbejde: Paratviden og program for udredning og behandling af mandlig infertilitet.
12.15–13.00	Diskussion: Strategi for håndtering af mandlig infertilitet.
13.00	Frokost.

- 14.00–17.00 7. PCOS
(Jørgen Grinsted & Svend Lindenberg).
- 14.00–15.00 Forelæsning: Årsag, hyppighed, klinik, klinisk kemi, forløb på kortere og på længere sigt, fertilitetsbehandling inkl. hormonstimulation, metformin, el-koagulation af ovarier.
- 15.00–16.00 Gruppearbejde: Paratviden og program for udredning og behandling.
- 16.00–17.00 Diskussion: Strategi for håndtering af PCOS i relation til infertilitet.
- 17.00–19.00 8. Fertilitetsbehandling
(Jens Fedder & Svend Lindenberg).
Forelæsning: IUID, IUIH, IVF, ICSI, PESA, TESE, assisteret hatching, IVM, kompakt IVF, kerneimplantation m.m. Små opgaver med sidemanden.
- 19.00 Middag.
- Lørdag den 11. november*
- 09.00–10.00 9. Dokumentation.
- 10.00–13.00 10. Ultralyd
(Suzan Lenz).
- 10.00–11.00 Forelæsning: en times intensivt ultralydkursus.
- 11.00–12.00 Ultralyd spot.
- 12.00–13.00 Diskussion og gennemgang af spot.
- 13.00–13.30 11. Evaluering og afslutning.

Samarbejds møde mellem praktiserende gynækologer og lægerne på gynækologisk- obstetrisk afdeling på Rigshospitalet

**Torsdag den 16. november 2000
kl. 16.30–18.00**

Sted:

Rigshospitalet, afsnit 4032, lille auditorium.

Hensigt:

Udveksle viden, erfaring og problemer.

Program:

- Nyt fra Ultralyd afdelingen især med henblik på gynækologi og tidlig obstetrik (hvad kan diagnosticeres?)
- Cases.

Der er mulighed for at diskutere problempatienter. Fremsend venligst relevante patientdata til professor Bock senest tirsdag den 6. november 2000. Medbring gerne ultralydbilleder.

Tilmelding:

Til professor Bocks sekretær Birte Svanning, tlf. 35 45 38 17 mellem kl. 13 og 14 senest den 10. november 2000.

Med venlig hilsen og på gensyn

Johannes Bock	Suzanne Hahn-Pedersen
Professor, dr.med.	Speciallæge
Gyn.-Obstr. afd.	Rosenørns Alle 6
Rigshospitalet	1634 København V
Tlf. 35 45 42 49	Tlf. 35 37 13 26
	Fax/Dir: 35 35 36 41

Festmiddag i Domus Medica

**Fredag den 17. november kl. 18.30–02.00
i forbindelse med DSOG's efterårsmøde
17.–19.11.2000**

Denne traditionsmiddag i Domus Medicas herskabelige rammer, er efterårets festligste begivenhed i forbindelse med DSOG's efterårsmøde, som for den videnskabelige dels vedkommende afholdes på Amtssygehuset i Herlev. Det videnskabelige program kan læses andetsteds i dette blad. Ledsagere er velkomne til festmiddagen, og såvel FYGO- som DSOG-medlemmer indbydes.

Aftenen byder på såvel middag som underholdning samt efterfølgende dans til levende musik.

Tilmeldingsfrist: 11. november. Tilmelding anbefales dog snarest, da der kun er plads til 110 personer i Domus Medica.

Tilmelding (inkl. tilmelding til det videnskabelige møde): foregår ved indsættelse af det relevante beløb på GIRO 1199 702 2786, Ditte Trolle, Tårngade 17, 7600 Struer.

Husk at angive tydeligt navn, også på evt. ledsager.

Priser: for deltagelse i det videnskabelige møde, inkl. frokost lørdag: 300 kr. For deltagelse i festmiddagen per person: 350 kr.

Efterårsmødet Herlev

17.–18. november 2000

Fredag

14.00–16.00. *Bagvægsdefekter. Nye og bedre behandlingsprincipper.*

14.00–14.20 Prolapsproblematikken i bagerste compartment. Prof. ovlæge, dr.med. Gunnar Lose, Amtssygehuset i Glostrup.

14.25–14.45 Anatomien af bagerste compartment. Overlæge, ph.d. Lone Mouritsen, Amtssygehuset i Glostrup.

14.50–15.10 Defekter i den rektovaginale fascie. Betydningen for operativ behandling af rektocoelet. Overlæge Jørn Aagaard, Randers Centralsygehus.

15.15 –15.35 Kliniske data efter operationer i den rektovaginale fascie. Overlæge Karin Glavind, Aalborg Sygehus.

15.40–16.00 Fascia lata anvendt ved recidiv prolaps i bagerste compartment. Overlæge, dr.med. Lars Mølsted Pedersen, Amtssygehuset i Glostrup.

Kaffe

Ekstraordinær generalforsamling

16.30–17.00

Middag Domus Medica kl.19.00.

Lørdag

Kl. 9.00–16.00. *Formiddag. Yngre gynækologer præsenterer deres afhandlinger. Karl P. Brogaard-prisen til bedste foredrag.*

Foredrag kl. 9.00–11.00

- 09.00–09.15 Effekten af glucokortikoid og væksthormon på rottens knoglevæv. Gitte Ørtoft, Silkeborg Centralsygehus, Anatomisk Institut AU.
- 09.15–09.30 Stor risiko eller chance-faktorer der har betydning når kvinder vælger mellem deltagelse og ikke-deltagelse i cervikal screeningsprogrammet. Ulla Jepsen, Aalborg Sygehus.
- 09.30–09.45 Human follikelvæske-proteoglykaner og fertilisering. Gitte Eriksen, Forskningslaboratoriet, afd. Y, Skejby.
- 09.45–10.00 Kønsteroiders effekt på funktion af blodkar i hjerte og hjerne. Torur Dalsgaard, Hvidovre hospital.
- 10.00–10.15 Mandlig reproduktion og pesticider. Followup-undersøgelse af sædkvalitet og ventetid til graviditet hos traditionelle og økologiske landmænd. Solvej B. Larsen, Skejby Sygehus og Århus Kommunehospital.
- 10.15–10.30 Randomiseret undersøgelse af total versus supravaginal hysterektomi, postoperative komplikationer. Helga Gimbel, Hvidovre Hospital.
- 10.30–10.45 Divalente kationer i sædvæske og ventetid til graviditet. Michael Busk Sørensen, Randers Centralsygehus og Anatomisk Institut AU.
- 10.45–11.00 Maternelle aspekter ved kejsersnit. Thomas Bergholt, Københavns Amt.
- Kaffe
- 11.30–11.45 Sårheling og eksperimentel dia-

betes. Mikkel Seyer-Hansen, Randers Centralsygehus og Anatomisk Institut AU.

- 11.45–12.00 Urin- og analinkontinens i forbindelse med graviditet og fødsel – prævalens og risikofaktorer. Karen Elise Højbjerg, Perinatal epidemiologisk Forskningsenhed, Skejby og Kirurgisk Forskningsafsnit, Århus Amtssygehus.
- 12.00–12.15 P-pillers indflydelse på insulinresistens og regulationen af det fibrinolytiske system. Kresten Rubeck Petersen. Hillerød Sygehus.
- 12.20–12.30 Metabolisk screening af nyfødte. Henrik Simonsen, SSI.

Frokost kl. 12.30–13.30

*Lørdag eftermiddag**Foredrag af fagets professorer*

- 13.30–13.45 Maternel-føtal immunologi. Prof., overlæge, dr.med. Johannes Bock, Rigshospitalet.
- 13.45–14.00 CTG i historisk perspektiv. Prof., overlæge, dr.med. Jørgen Falck Larsen, Amtssygehuset i Herlev.
- 14.00–14.15 Prænatal diagnostik på fosterceller fra den gravides blodbane – en fortsat udfordring. Prof., overlæge, dr.med. John Philip, Rigshospitalet.
- 14.15–14.20 Overrækkelse af Karl P. Brogaard-prisen for bedste foredrag blandt formiddagens foredragsholdere.
- 14.20–14.35 Videnregnskab på en gynækologisk afdeling. Prof., overlæge, dr.med. Svend Lindenberg.

14.35–14.50 Gynækologens rolle i behandlingen af ofre for seksuelle overgreb. Prof., overlæge Berit Skei, Center for voldtægts ofre, Rigshospitalet.

Kursus i osteoporose

Ætiologi, epidemiologi, diagnose, forebyggelse og behandling Lilly workshop 2001

**Fredag den 12. til lørdag
den 13. januar 2001**

Kursus arrangeres af underviserne og sponsoreres af Eli Lilly Danmark A/S. Kursus henvender sig især til speciallæger inden for endokrinologi, geriatri, gynækologi, intern medicin, reumatologi og ortopædi. Hovedvægten lægges på basal knoglefysiologi, osteoporosens ætiologi og epidemiologi, diagnostik, forebyggelse og behandling. Fordi flere, meget forskellige specialer er repræsenteret samtidig, kan emnet belyses under tilsvarende forskellige indfaldsvinkler.

Praktiske oplysninger

Deltagerantal:

50 speciallæger.

Kursusafgift:

1.200 kr. dækker undervisning og forplejning inkl. morgenmad. Kursisterne sørger selv for transport og logi; sekretariatet er gerne behjælpelig med at skaffe hotelværelse.

Tilmelding:

Ved indbetaling af kursusafgiften enten ved direkte bankoverførsel til reg. nr. 4180, konto nr. 4320 160 200 eller på postgiro 4 28 69 28.

Indbetalingen bedes mærket Lilly Workshop 2001.

Tilmeldingsfrist:

Mandag den 18. december 2000.

Undervisere:

- Bente Langdahl og Lene Mortensen, Århus Amtssygehus, Jens-Erik Beck Jensen og Peter Schwarz, H:S Hvidovre Hospital, Øjvind Lidegaard, Amtssygehuset i Herlev og Peter Bagger, Ciconia, Frederiksberg.

Kursussted:

Institut for Human Reproduktion, Københavns Universitet, Symbion Københavns Forskerby, Fruebjergvej 3, 2100 København Ø, Tlf. 39 17 99 99, Fax 39 27 55 21, e-mail vanhouen@symbion.dk

Kursusleder:

Peter Bagger, overlæge, Fertilitetsklinikken CICONIA, Frydendalsvej 5, 1809 Frederiksberg C. Tlf. 33 25 70 00, Fax: 33 25 70 20, e-mail bagger@ciconia.com

Kursusekretariat:

Rebekka Simonsen, Eli Lilly Danmark A/S, Nybrovej 110, 2800 Lyngby, tlf. 45 26 60 21, Fax 45 26 60 01, e-mail simonsen@lilly.com

Program:

Fredag den 12. januar 2001

09.00–09.30	Registrering og morgenbuffet.
09.30–10.00	Velkommen, dokumentation af viden (Peter Bagger).
10.00–13.00	1. Kalcium- og Knoglehomeostasen (Bente Langdahl & Peter Schwarz).
10.00–11.00	Forelæsning: • Kalcium-homeostasen. • Knogle-homeostasen.

	• Samspillet mellem kalcium og knoglehomeostasen (de calciotrope hormoners betydning i knoglefysiologien).	18.30–19.00	Diskussion: • Strategi for udredning af osteoporose uanset speciale.
11.00–12.00	Gruppearbejde: • Paratviden om kalcium og knogle. • Måling af P-Ca⁺⁺ i dit speciale.	20.00	Middag.
2.00–13.00	Diskussion: • Typiske indikationer for måling af P-Ca⁺⁺ i dit speciale.	<i>Lørdag den 13. januar 2001</i>	
13.00–14.00	Frokost.	08.30–09.00	Morgenbuffet.
14.00–17.00	2. Definition af osteoporose, epidemiologi, ætiologi og livsstil/levevis (Jens-Erik Beck Jensen, Øjvind Lidegaard & Lene Mortensen).	09.00–12.00	4. Profylakse og behandling af osteoporose (Bente Langdahl, Lene Mortensen, Peter Schwarz, Jens-Erik Beck Jensen & Øjvind Lidegaard).
14.00–15.00	Forelæsning: • Definition af osteoporose. • Epidemiologi. • Livsstil/levevis.	09.00–10.00	Forelæsning: • Modifikation af livsstil (tobak, alkohol, vægt, motion osv.) • Hormonel substitution med østrogen. • SERM. • Kalcium og D-vitamin. • Fysisk træning. • Faldprofylakse. • Smertebehandling.
15.00–16.00	Gruppearbejde: • Paratviden om osteoporose. • Den typiske osteoporotiske patient i dit speciale.	10.00–11.00	Gruppearbejde: • Paratviden inden for sekundær- og tertiær profylakse. • Hvordan behandles osteoporose i dit speciale.
16.00–17.00	Diskussion: • Typiske kliniske manifestationer af osteoporose inden for dit speciale.	11.00–12.00	Diskussion: • Strategi for behandling af osteoporose i alle specialer.
17.00–19.00	3. Diagnostik (Lene Mortensen & Jens-Erik Beck Jensen).	12.00–13.00	5. Dokumentation af viden, repetition og afslutning.
17.00–18.00	Forelæsning: • Osteometri. • Røntgenundersøgelser. • Biokemiske markører.		
18.00–18.30	Gruppearbejde: • Paratviden inden for valg af diagnostisk redskab. • Hvordan udreder man for osteoporose i dit speciale.		

Er det let?

Kursus i tidlige graviditetskomplikationer, eller i det alle tror de kan

Fredag d. 19. og lørdag d. 20. januar 2001

Sted:

Vedbæk Stationsvej 9, 2950 Vedbæk.

Målgruppe:

Yngre og ældre gynækologer.

Kursusledelse:

Overlæge Øjvind Lidegaard og overlæge Nina Palmgren.

Indhold:

Diagnostik og klinisk håndtering af abortus imminens, missed abortion, komplet og inkomplet spontan abort samt ekstrauterin graviditet. Endvidere regimer og komplikationer ved medicinsk abortus provocatus. Teoretisk opdateret logistik blandet med praktiske øvelser.

Pris:

1.200 kr. inkl. frokost begge dage.

CME-points:

Kurset akkrediteres med 9 CME point.

Tilmelding:

Indbetaling af 1.200 kr. på giro 498 34 08 inden 11. december 2000, med tydelig angivelse af navn og adresse.

Transport:

Kystbanen til Vedbæk station, herfra 2 min. gang.

I bil: Helsingørmotorvejen, afkørsel 12 mod Vedbæk ad Gøngehusvej. Til venstre ad Vedbæk Stationsvej til nr. 9. Parkering i gården.

Program

Fredag d. 19. januar

Diagnostik: Missed abortion, spontan abort og ekstrauterin graviditet

09.00-09.15 Velkomst

09.15-10.0 Tidlig graviditetsudvikling, UL-fund og biokemi.

Anne Cathrine Shalmi & Øjvind Lidegaard

10.00-10.15 Te, kaffe og frugt.

10.15-11.00 I grupper på to løses en række opgaver.

11.00-11.15 Rygepause.

11.15-12.00 Fælles drøftelse af cases.

12.00-13.15 Frokost.

Behandling: Missed abortion og spontan abort

13.15-14.00 Kirurgisk, medicinsk og eksperterende behandling.

Hvornår og hvordan.

Nina Palmgren & Øjvind Lidegaard

14.00-14.15 Pause.

14.15-15.00 Opgaver i grupper på to.

15.00-15.15 Kaffe, te og kage.

15.15-16.00 Fælles drøftelse af cases.

Lørdag d. 20. januar

Medicinsk abort, patientholdninger, patientinformation og kodning

09.00-10.15 Medicinsk abortus provocatus. Regimer og kontraindikationer. Patientholdninger og patientinformation.

Nina Palmgren & Øjvind Lidegaard.

10.15-10.30	Te, kaffe og frugt.
10.30-11.00	Kodevejledning. Nye retningslinjer. Øjvind Lidegaard.
11.00-11.15	Rygepause.
11.15-12.00	Arbejde i grupper med kodning og diagnoser.
12.00-13.15	Frokost

Produktionskontrol og kvalitetssikring, specielle cases

13.15-14.00	Produktionskontrol og kvalitetssikring. Øjvind Lidegaard & Nina Palmgren.
14.00-14.15	Pause.
14.15-15.00	Kursisternes cases.
15.00-15.15	Kaffe, te og kage.
15.15-15.45	Tentamen og evaluering.

Fødsler og bækkenbund

**Den 25.–26. januar 2001
kl. 09.00–16.00**

Formål og indhold:

Prolaps, urin- og analinkontinens er hyppige sygdomme hos ældre kvinder. Mange undersøgelser tyder på, at vaginale fødsler er den primære udløsende årsag.

Hvilke faktorer ved den vaginale fødsel giver risiko for problemer senere i livet? Skyldes problemerne stigende fødselsvægt, for lange fødselsforløb, fødestillingen, epidural blokade eller episiotomi? Hvilke kvinder bør tilbydes sectio for bækkenbundens skyld? Hvordan forebygges inkontinens, er det med bækkenbunds-træning før eller efter fødslen eller med sectio? Kurset gennemgår kendt opdateret viden på området, og søger at virke som inspiration til fremtidige projekter.

Målgruppe:

Obstetrikere, jordemødre og læger med interesse for urogynækologi. 40–50 deltagere.

Form:

Eksternat. Korte inspirerende oplæg efterfulgt af diskussion i tværfaglige grupper. Grupperne vil blive søgt dannet ud fra geografiske tilhørsforhold mhp. senere samarbejde om projekter, som gerne skulle blive resultatet af kurset.

Arrangør og kursusledelse:

Dansk Urogynækologisk Arbejdsgruppe under DSOG v. Lone Mouritsen, overlæge, ph.d., Lars Heisterberg, overlæge, dr.med., Martin Rudnicki, overlæge, dr.med.

Undervisere:

Danske og udenlandske obstetrikere, epidemiologer, jordemødre og urogynækologer, som arbejder/forsker inden for området.

Tid:

Den 25.–26. januar 2001 kl. 09.00–16.00.

Sted:

Pharmacia & Upjohn, Overgaden nedenunder Vandet 7, 1414 København K.

Kursusafgift:

1.200 kr. Indbetales først ved bekræftelse af kursusdeltagelse.

Kursussekreter:

Lars Heisterberg, gyn-obst. afd., Helsingør Sygehus, 3000 Helsingør.

Tilmelding:

Senest torsdag den 4. januar 2001.

Sponsorer:

B & K Medical A/S, Pharmacia & Upjohn, AstraTec A/S.

Program:*Torsdag d. 25. januar*

- 10.00–10.30 Velkomst, kaffe og brød.
- 10.30–10.35 Velkomst ved Lone Mouritsen.
- 10.35–10.50 Oplæg til kurset. Prof., overlæge Niels Jørgen Secher, Skejby sygehus.
- 10.50–11.20 Epidemiologi: Hvor hyppig er urininkontinens, prolaps og anal inkontinens postpartum og senere i livet? Hvor mange tilfælde kan relateres til graviditet og fødsel? Er nogle kvinder mere udsatte?
Ph.d. Karen Elise Højberg.
- 11.20–11.30 Spørgsmål og afrunding.
- 11.30–11.45 Pause.
- 11.45–12.00 Hvad sker der med Bækkenbund, perineum og n.pudendus under en normal fødsel.
Ph.d. Tine Tetzner, Hvidovre Hospital.
- 12.00–12.15 Fremhjelpling af caput, betydning for anal sphincterruptur og vaginal rupturer.
Saemundur Gudmundsson, Malmö.
- 12.15–12.30 Episiotomi, betydning for ASR og udrifter. Ph.d. Karl Møller Bek, Skejby Sygehus.
- 12.30–12.45 Fødestilling, fødeteknik, barnets størrelse, presseperiodens længde, paritet – betydning for anal sphinter ruptur og vaginale udrifter. Jordemoder Christine Parnell, Rigshospitalet.
- 12.45–13.00 Efterundersøgelse af patienter der har fået foretages revision af episiotomi. Christina Olsen. Amtssygehuset Roskilde.
- 13.00–13.30 Spørgsmål til panelet. Udlevering af anatomitest.

- 13.30–14.15 Frokost.
- 14.15–14.30 Oplæring af jordemødre i syning af episiotomier og vaginale rifter.
Jordemoder Gitte Toft, Herlev.
- 14.30–14.45 Oplæring af kommende speciallæger i suturering af anal sphinter og vaginale rupturer.
Ph.d. Karl Møller Bek, Skejby Sygehus.
- 14.45–15.00 Spørgsmål til panelet og udlevering af anatomitest.
- 15.00–17.00 Gruppearbejde: Profylakse og primær behandling af læsioner i fødselsvejen. Facts fra egen afdeling: Hyppighed af anal sphinter ruptur, hvem syr, hvordan, kontrol, oplæring af jordemødre og læger.
Kaffe i grupperum.
- 17.00–18.00 Plenum. Fremlæggelse fra grupperne, hvordan gør vi nu, evt forbedringer.
Anatomitest resultat.
- 18.30– Middag.

Fredag d. 26 januar

- 8.30 –10.00 Følger efter anal sphincter ruptur og episiotomi. Undersøgel sesprogram, behandling og resultater.
Neurologiske undersøgelser: Ph.d. Tine Tetzner.
Klinik og trykmåling: Søren Lauerberg, Amtssygehuset i Århus.
- Ultralyd: Marianne Starck, Malmö Universitetssjukhus.
- 10.00–11.30 Udarbejdelse af instruks til egen afdeling om kontrol, undersøgelsesprogram og behandling af følger efter anal sphin-

	cter ruptur på egen afdeling. Kaffe i grupperum.
11.30–12.00	Plenum.
12.00–13.00	Frokost.
14.00–14.15	Hvordan skal patienten føde efter tidligere anal sphincter ruptur? Ph.d. Karl Møller Bek, Skejby Sygehus.
14.15–14.45	Bækkenbundstræning før/efter fødsel. Nyttet det? Får kvin- derne gjort det? Fysioterapeut Hanne Ryttergård, Amtssyge- huset Roskilde.
14.45–15.00	Hvornår skal vi tilbyde sectio for bækkenbundens skyld. Obstetrikerens synspunkt. Prof. Niels J. Secher
15.00–15.15	Hvornår skal vi tilbyde sectio for bækkenbundens skyld. Abdominalkirurgens syns- punkt. Prof. dr.med. Søren Laurberg.
15.15–15.30	Hvornår skal vi tilbyde sectio for bækkenbundens skyld? Urogynækologens synspunkt. Prof. dr.med. Gunnar.Lose.
15.30–16.00	Diskussion.
16.00–16.30	Afslutning og evaluering.

Sandbjerg 2001

Torsdag d. 1. februar 2001

Tilmeldingsfrist:

Mandag den 1. november 2000.

Tilmelding:

Foretages via E-mail: uldbjerg@dadlnet.dk
Aktive deltagere i arbejdsgrupperne skal også
tilmelde sig.

Oplys: navn, arbejdsplads og prioriterings-
gruppe samt ønske om bestemt makker, hvis
du tildeles dobbeltværelse.

Prioriteringsgrupper:

1. aktive deltagere i arbejdsgrupper til Sand-
bjerg 2000
2. aktive deltagere i arbejdsgrupper fra tidli-
gere Sandbjergmøder.
3. Speciallæger
4. Ikke-speciallæger

Herudover optages efter princippet først til
møllen først malet

Pris:

1700 kr. Både aktive og passive deltagere beta-
ler. Oplysning og optagelse på mødet sendes via
E-mail, hvor også gironr til indbetaling samt
betalingsfrist angives. Oplæggene fra arbejds-
grupperne sendes per e-mail ligesom de lægges
på www.DSOG.dk. De kan ikke forventes
runddelt på selve mødet.

Torsdag d. 1. februar 2001

14.00–14.15 Velkomst.

14.15–14.45 Epiduralblokkade:

- a) opfølgning fra Sandbjerg
2000,
- b) andre indikationer end fød-
selssmerter,
- c) håndtering af feber under
fødsel med epiduralblokkade
Peter Hornnes (tovholder),
Ulla Bang, Lene Sperling,
Gerda Wittrup, neonatolog(er).

14.45–15.15 Monochoriske tvillinger (op-
følgning fra Sandbjerg 1998):
a) vaginal vs. abdominal for-
løsning, Niels Jørgen Secher
(tovholder), Margrethe Møller,
Astrid Mamsen, yngre østdan-

- sker, ældre østdansker, yngre vestdansker.
- 15.15–15.45 Præclampsi:
a) opfølgning fra Sandbjerg 2000,
b) håndtering post partum,
c) kronisk hypertension hos gravide, Kristjar Skajaa (tovholder), Jesper Legarth, Janni Dalby, Charlotte Wilken-Jensen, Niels Kjærgaard; Marianne Johansen; Anneli Ginzl.
- 15.45–16.15 Kaffe.
- 16.45–17.15 Præterm fødsel:
d) opfølgning fra Sandbjerg 2000,
e) tocolyse (oxytocinantagonister) Jens Svare (tovholder), Niels Jørgen Secher, Rikke Helmig, Jens Langhoff-Roos, Carsten Nichelsen, Melica Drakovic, Susanne Ledertough, Anne-Chatrine Halvorsen Shalmi, Anders Atke.
- 17.15– 17.45 Kejsersnit:
a) opfølgning fra Sandbjerg 2000,
b) antibiotika ved elektive kejsersnit,
c) postoperativt regime, Nina Palmgren (tovholder), Thomas Bergholt, Kristjar Skajaa, mikrobiolog.
- 17.45– 18.15 Prænatal diagnostik:
a) amniocentesetidspunkt (opfølgning fra Sandbjerg 1998), Susanne Axelsen (tovholder), Karin Sundberg, Niels Uldbjerger, Sten Grove Thomsen, Vibeke Brocks.
- 18.30 Middag.
- 20.00–21.30 Evidenstryaniet (herunder section »on the woman's request«) Aksel Lange (tovholder), Hans Jakob Andersen, Mogens Wohlert, yngre østdansker, yngre vestdansker.
- Fredag d. 2. februar 2001*
- 08.30–10.00 Blodtypeimmunisering, Birgit Bødker (tovholder), Sten Grove Thomsen; Agnete Vedsted-Jacobsen, Anders Thomsen; Inger Stornes, yngre østdansker, Kirsten Jochumsen.
- 10.00–10.30 Kaffe.
- 10.30–12.00 Maternelle komplikationer, Birgit Bødker, Inger Stornes, Karen-Elise Højberg, Kirsten Pilsgaard, Mike Robson, Per Elgård, Peter Hornnes, Tom Weber, Charlotte Wilken-Jensen (tovholder).
- 12.00–13.30 Frokost.
- 13.30–15.00 Admission CTG, Carsten Lenstrup (tovholder), Niels Uldbjerger, Tom Lytzen, yngre østdansker, Jens Fuglsang.
- 15.00–15.30 Kaffe.
- 15.30–17.30 pH, SBE og laktat:
a) skalp.
b) navlesnor, Lone Hvidman (tovholder), Per Ovesen, Danny Svane, Nini Møller, Jan Steener Jørgensen, Kirsten Søgaard, Charlotte Søgaard, fysiolog, neonatolog.
- 18.30 Festmiddag m.m.
- Lørdag d. 3 februar 2001*
- 09.00–10.00 Paracervikalblokade, Niels Jørgen Secher (tovholder), Henrik Skensved, Ulla

	Bang, Anders Atke, Morten Lebech, Lars Frost, yngre vestdanske.
10.00–10.30	Kaffe.
10.30–11.30	Patientklagenævnet, Beth Lilja Pedersen et al.
11.30–12.00	Medicinsk fødselsregister, status, Nomenklaturudvalget.
12.00–12.30	Opsamling, evaluering, Sandbjerg 2002.

Active Management of Labour

Kurserne på National Maternity i Dublin, Irland er i 2001

Februar 14., 15. og 16.

November 14., 15. og 16.

Tilmeldingsskemaer til læger og jordemødre kan fås hos

Overlæge Charlotte Wilken-Jensen,

Frederiksberg Hospital

tlf.: 38 16 34 27

E-mail cwj@dadlnet.dk

Generalforsamling 2001

i Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO) afholdes sammen med FYGO-kursus i obstetrik

Tid:

15.–16. marts 2001.

Sted:

Ledernes Uddannelsescenter, Odense.

Kursusprogram og dagsorden for generalforsamlingen udsendes i senere nummer af bladet.

FYGO-kurser

Kursus i praktisk hysteroskopi

Arrangør:

FYGO

Kursusleder:

Bjarne Rønde Kristensen,
bjarnerondekristensen@dadlnet.dk

Tid:

Onsdag d. 8.11.2000.

Sted:

Amtssygehuset i Glostrup, Dagkirurgisk afdeling.

Målgruppe:

Medlemmer af FYGO – primært fase 1- og 2-læger.

Deltagerpris:

100 kr.

Tilmelding:

Ved indsendelse af adresseret, frankeret svarkuvert samt check på 100 kr. stilet til FYGO til:
Bjarne Rønde Kristensen
Åkandevej 49, Vester Såby
4330 Hvalsø.

Undervisere:

- Overlæge, dr.med. Søren Stampe Sørensen, Amtssygehuset i Glostrup.
- Afdelingslæge Lotte Clevin, Amtssygehuset i Gentofte.
- Afdelingslæge Bjarne Rønde Kristensen, Amtssygehuset i Glostrup.

Points (prækursister):

3 timer.

Program:

16.00–17.00	Søren Stampe Sørensen: Teori omkring operativ hysteroskopi for resektioner/rollerball: • Udvikling. • Indikationer. • Prognostiske faktorer. • Komplikationer. • Senfølger. • Operativ teknik.
17.00–17.15	Kaffepause.
17.15–18.45	Teori (fortsat). Lotte Clevin: Gennemgang af apparatur og in vitro modeller.
18.45–19.30	Pause m. let traktement.
19.30–21.00	Praktisk hysteroskopisk undervisning på in vitro modeller (individuelle pauser indlagt). Supervisorer: Lotte Clevin, Søren Stampe Sørensen, Bjarne Rønde Kristensen.
21.00–21.15	Evaluering.

Praktisk kolposkopi og cervixpatologi (Århus)

Tid:

Torsdag d. 9. november 16.30–21.00.

Sted:

Skejby Sygehus, lokale 26–27, Brendstrupgårdsvej, 8200 Århus N.

Arrangør:

Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO).

Kursusledelse:

Dorthe Forman, dni@dadlnet.dk og Hans Jørgen Knudsen, hans.j.knudsen@dadlnet.dk

Målgruppe:

Medlemmer af FYGO, Fase I–III, maks. 20 pers.

Deltagergebyr: 100 kr.

Tilmelding:

Ved indsendelse af frankeret svarkuvert (5,25 kr.) samt check kr. 100,- (stilet til FYGO), til: Hans Jørgen Knudsen, Vennelundsvej 18, 8300 Odder.

Tilmeldingsfrist:

Senest mandag d. 2. oktober 2000.

Undervisere:

Overlæge, dr. med. Lone Kjeld Petersen.
Overlæge Estrid Stæhr Hansen.

Program:

16.30–16.35 Velkomst
16.35–17.20 Indledning v/ LKP
• Cervix-præcancerer.

- Epidemiologi og ætiologi.
- Cervix-screening.
- Diagnostik og behandling.
- Cervix-cancer.

17.20–17.30 Pause.

17.30–19.00 *Kolposkopi*

- Teoretisk gennemgang.

19.00–19.30 Let traktement.

19.30–21.00 *Patient cases v/ LKP og ESH*

- Gennemgang af anamnese og kolposkopi.
- Billeder (video) og patologi-præparater.

Praktisk perinatologi

Tid:

11. januar 2001 kl. 17.00–21.30.

Sted:

Odense Universitetshospital, konferencelokalet afd. D.

Arrangør:

Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO).

Kursusledelse:

Jannie Dalby Salvig, salvig@dadlnet.dk og Kirsten Jochumsen, kirsten.jochumsen@dadlnet.dk

Målgruppe:

Medlemmer af FYGO, primært fase I (og II).

Deltagerantal:

15–20.

Deltagergebyr:

100 kr.

Tilmelding:

Ved indsendelse af frankeret, adresseret svarkuvert samt check på 100 kr. stilet til FYGO til:
Kirsten Jochumsen
Rosenlunden 7
5000 Odense C.

Tilmeldingsfrist:

11. december 2000.

Undervisere:

Professor, overlæge, dr.med. Jes G. Westergaard, gyn./obst. afd. D, Odense Universitetshospital og overlæge, dr.med. Pekka O. Juvonen, Børneafdeling H, Odense Universitetshospital.

Program:

Velkomst.

Overvågning af risikofødslen

- Hvornår kan man forvente et dårligt barn?
- Dårlig hjertelyd.
- Grønt vand.
- Febril mor.
- For tidlig fødsel.

Praktisk neonatologi

- Vurdering af det nyfødte barn.
- Sugning/Maske-CPAP.
- Genoplivning.
- Sitren/RDS.
- Det gule barn.

Let traktement.

Fantomøvelser: sugning, ventilation og genoplivning.

**Blødningsforstyrrelser
(København)****Tid:**

Onsdag d. 24. januar 2001.

Sted:

Domus Medica, København.

Arrangør:

Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO).

Kursusledelse:

Anette Tønnes Pedersen, atp@dadlnet.dk

Målgruppe:

Medlemmer af FYGO, primært Fase I-læger.

Deltagergebyr:

100 kr.

Tilmelding:

Ved indsendelse af frankeret svarkuvert (5,25 kr) samt check kr. 100,- (stilet til FYGO) til Anette Tønnes Pedersen
Solhøjpark 19
3520 Farum.

Tilmeldingsfrist:

Senest mandag d. 18. december.

Undervisere:

Overlæge, dr.med. Lisbeth Nilas, Hvidovre Hospital.

Afdelingslæge Kirstine Münster, Hillerød Sygehus.

1. reservelæge, ph.d. Anette Tønnes Pedersen, Hillerød Sygehus.

Overlæge, ph.d. Lars Franch Andersen, Hillerød Sygehus.

Program:

- 16.30–17.30 v/ Lisbeth Nilas
- Blødningsforstyrrelser – fysiologi, patofysiologi.
 - Menstruationscyklus, præ-klimakterielle blødningsforstyrrelser, klimakteriets fysiologi, peri-klimakterielle blødningsforstyrrelser, postmenopausale blødningsforstyrrelser.
- 15 min. Kaffepause.
- 17.45–18.15 V/ Kirstine Münster
- Blødningsforstyrrelser – epidemiologi.
- 18.15–18.45 V/ Kirstine Münster
- Udredning for blødningsforstyrrelser.
- 45 min. Pause m. let traktement.
- 19.30–20.20 V/ Anette Tønnes Pedersen
- Medicinske behandlingsmuligheder.
- 10 min. Strække-ben-pause.
- 20.30–21.15 V/ Lars Franch Andersen
- Kirurgiske behandlingsmuligheder.

Nyt fra Danske Fødsels- og Kvindelægers Organisation

Bestyrelsen

- Peter Bagger, formand, pbagger@dadlnet.dk
- Niels Munk-Jensen, næstformand, niels@munk-jensen.dk
- Ingrid Rørbæk, sekretær, irj@dadlnet.dk
- Lotte Grinsted, kasserer, grinstedlotte@hotmail.com
- Erik Obel, ebobel@dadlnet.dk

I år 2000 koncentrerer bestyrelsen sig især om fire emner. (i) Overenskomsten, (ii) Internationalt samarbejde, (iii) Forskning i speciallægepraksis, og (iv) inspektorordningen.

Den moderniserede overenskomst

Hvad angår den moderniserede overenskomst, har vi især modtaget spørgsmål om fertilitet, om månedsvis elektronisk afregning og om knæk i relation hertil.

Spørgsmålene i relation til månedsvis elektronisk afregning er helt relevante al den stund aftalerne først nu er ved at falde på plads.

Der indføres en afregningsblanket, hvorpå både henvisende yder og henvisningsdato skal anføres.

Vedrørende henvisningstype indføres en mulighed for ændret limitering, dvs. 12 konsultationer ved fertilitetsudredning og behandling, 12 konsultationer ved dysplasi og ophævet limitering ved skift af ringpressar og ved kronisk sygdom.

Alle ydelser foretaget før 1 juli 2000 afregnes til gammelt honorar, mens ydelser foretaget efter 1 juli afregnes til nyt honorar.

Ved elektronisk månedsvis afregning udledes den del af afregningen, der tilskrives ændret afregningsmetode, af knækberegningen. Dvs., at omsætningen vedrørende uafsluttede be-

handlingsforløb i den måned, hvor man overgår til elektronisk månedsvis afregning, udledes af knækberegningen. Af samme grund skal man i den måned, hvor man overgår til elektronisk månedsvis afregning, opdele regningerne i afsluttede og ikke-afsluttede patienter.

Problemerne vedr. afgrænsning af fertilitet fra gynækologi på den ene side og fra IVF på den anden, behandles på førstkomende klubmøde 3.-4. november i Køge. Men, efter min mening kan en patient sagtens overgå fra gynækologi til fertilitet midt i et forløb uden ny henvisning, jf. fx PCO-patienter, som søger for oligoamenorre, men som i virkeligheden ønsker graviditet.

Den generelle overenskomst

Vore krav kan opsummeres som følger:

- DFKO ønsker at bevare aftale- og forhandlingskompetence centralt hos FAS.
- Nedlæggelse af Det Permanente Moderniseringsudvalg. Større moderniseringsarbejder forhandles i ad hoc arbejdsgrupper, mens mindre moderniseringsønsker forhandles direkte i forhandlingsudvalgene.
- På det årlige forhandlingsmøde i første kvartal drøftes aktuelle moderniseringsbehov efter nærmere aftalte regler. Herudover gennemføres løbende forhandlinger om akutte moderniseringsønsker
- Knækgrænserne fjernes.
- Længere overdragelsesperiode, udvidede muligheder for forøget omsætning i generationsskifteperioden, mulighed for delepraksis, mulighed for etablering af holdingselskab, som bl.a. vil lette generationsskifte og give bedre vilkår for kompagniskabspraksis, og udvidet mulighed for ansættelse af vikar
- Kvinder skal frit kunne opsøge praktiserende speciallæge uden henvisning fra egen læge. En faglig afgrænsning over for P.L.O. defineres.

- Forhøjelse af ydelserne for konsultation for alle praktiserende speciallæger, der overgår til edb før udgangen af 2002.
- Der skal indføres månedlig fremrykket afregning i alle specialer.

Internationalt samarbejde

Bestyrelsen er fast besluttet på at engagere DFKO i internationalt samarbejde. Vi har genindmeldt DFKO i UPIGO (praktiserende gynækologers afdeling af UEMS – europæisk medicinsk forening). Vi vil søge inspiration, diskutere etik, formidle efteruddannelse, søge faglig udvikling inkl. tværfaglige projekter, holde os orienteret om sundhedspolitik og sundhedsvæsenets struktur i andre lande, og ikke mindst forsøge at påvirke sundhedspolitikken og fremme gynækologisk speciallægepraksis i Danmark.

Hans Henrik Wagner, som jo er vores – jeg havde nær sagt faste – repræsentant i både UPIGO/UEMS og NFOG, og som nu er på DFKOs budget, refererer naturligvis løbende til bestyrelsen.

P.t. afventer vi i øvrigt et udspil fra NFOG. Hvis NFOG ikke leverer et tilfredsstillende udspil, agter bestyrelsen at invitere vore praktiserende kolleger i de andre skandinaviske lande til et nordisk samarbejde uden for NFOG. Qua et nordisk samarbejde kan vi tale med en stemme især i UEMS, og det er ikke uvæsentligt. UEMS har tæt kontakt til sundhedslobyen i EU, og EU har som bekendt betydelig indflydelse på sundhedspolitikken i Danmark.

Forskning i speciallægepraksis

Emnet behandles på næste bestyrelsesmøde den 27/9. Det er hensigten at foreslå en række kvalitetssikringsprojekter som metode til forbedring af kerneydelser. Projekterne færdiggøres af SKF (formand Suzan Lenz) og godkendes af bestyrelsen.

Generelt vil man prioritere få og væsentlige kliniske problemstillinger. Kvalitetsmål og indikatorer skal være åbne for alle og udvælges naturligvis på basis af størst mulige evidens. Projekterne skal være prospektive. Som eksempler på mulige kvalitetssikringsprojekter kan nævnes (i) scanning af mammae, (ii) sædpræparation, (iii) IUIH og (iv) LevoNova spiral.

Inspektorordningen

Inspektorordningen er emnet for årets sidste bestyrelsesmøde 15/11, hvortil inspektorerne Christau og Fangel også er inviteret. Inspektorerens erfaringer skal verbaliseres og ordningen trimmes til gavn for alle. Igen er det vigtigt at vælge få og væsentlige kvalitetsmål og indikatorer.

Nyheder

- Jens Stenderup måtte desværre opgive sin post som sekretær i DFKOs bestyrelse. Han erstattes uden videre af Ingrid Rørbæk.
- Velkommen til Jørn K Rolighed Larsen, som starter fuldtidspraksis (nul-praksis) i Skive.
- Velkommen til Niels Aggerbæk, som starter fuldtidspraksis (nul-praksis) i HS, NA's deltidspaksis i Roskilde Amt afhændes.
- Annette Peen, Niels Munk-Jensen og Suzan Lenz opstiller til FAPS' repræsentantskab. Stemmesedler er udsendt, afstemning i ugerne 36–38. Der skal vælges 2 ordinære medlemmer, taberen udnævnes til suppleant.
- Generalforsamling den 20/1-01 kl. 10–15 hos Pharmacia.

Med venlig hilsen og på gensyn til klubmøde 3.–4. november i Køge

Peter Bagger

M Ø D E - O G K U R S U S K A L E N D E R

Der henvises i øvrigt til DSOG's hjemmeside www.dsog.dk for nærmere information og yderligere arrangementer

Oktober 2000

- 19.–21. 9th Society for Gynaecological Endoscopy, Paris.
- 22.–26. 8th International Gynecologic Cancer Society Meeting, Buenos Aires.
- 23. Hysteroskopisk operationsteknik. Fællesudvalget, København.
- 23.–25. 25th Conference of the International Uro-Gynaecological Association. Rom, IUGA.
- 26.–27. Gynækologi anno 2000. Fællesudvalget, København.

November 2000

- 1. Fødsels Auditgruppen, Horsens. (Se dette nr.)
- 1.–3. 10th World Congress on Ultrasound in Obstetrics and Gynecology. (ISUOG) Zagreb Croatiaen.
- 2.–3. Kursus I Doppler-ultralyd. DUS, København.
- 9.–10. Seksualiseret vold – Kursus. Rigshospitalet. (Annonceret i sidste nr.)
- 9.–11. Kursus i Infertilitet. Serono workshop. (Opslag i dette nr.)
- 16.–17. DSOG's efterårsmøde. Amtssygehuset i Herlev. (Se dette nr.)
- 23.–25. 32nd International Meeting of Pathophysiology of pregnancy. Cape Town.
- 24. Tvillingemøde nr. 6. (Sidste nr.)

December 2000

- 6.–9. 8th World Congress of Gynecological Endocrinology, Florence, Italy.
- 7. 16th »Hands On« Laparoscopic Hysterectomy Workshop, London.

Januar 2001

- 25.–26. Kursus: Fødsler og bækkenbund. København. (Se dette nr.)

Februar 2001

- 2.–4. Sandbjerg-møde: Obstetriske Guidelines. Sandbjerg Slot. (Se dette nr.)
- 14.–16. Active Management of Labour, Dublin. (Se dette nr.)

Marts 2001

- 2.–3. NUGA 2001. Hotel Hvide Hus, Aalborg.
- 15.–16. FYGO. Generalforsamling og forårskursus (Obstetrik). Odense.
- 27.–31. 1st World Congress on Women's Mental Health, Berlin.
- 28.–31. 10th Annual Congress of the International Society for Gynecologic Endoscopy. Chicago.

April 2001

- 27.–28. DSOG's generalforsamling og forårsmøde. Revy. Hindsgavl Slot, Middelfart.
- 19.–21. 1st Nordic Congress on Endometriosis. Stockholm. (Tillæg sidste nr.)
- 28.–2/5 ACOG – Annual Meeting. Chicaco.